

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420201299
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6420201299.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martin Štubniaka, v spore žalobcov 1/ K. H., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom E. 15XX/XX, G. G., 2/ M. H., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom E. XXXX/XX, G. G., obaja právne zastúpení BOĽOŠ & PARTNERS s.r.o., so sídlom Horná 23, Banská Bystrica, IČO: 36 866 261, proti žalovanej K. E., nar. 05. 09. XXXX, s trvalým pobytom X. XXX/X, G. G., právne zastúpenej Mgr. Martinom Štoffom, advokátom so sídlom Stoličková 4, Banská Bystrica, o neplatnosť darovacej zmluvy a určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5C/10/2020 - 52 z 02. júna 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že návrh žalobcov 1/, 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom, ako súd prvej inštancie, (ďalej aj „okresný súd“, resp. „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“), odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 02. 06. 2020 zakázal žalovanej nakladať s nehnuteľnosťami - parcela registra „C“ parc. č. XXX, záhrada o výmere 809 m², parcela registra „C“ parc. č. XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 277 m² a stavba - rodinný dom so súpisným číslom XX, postavená na parcele registra „C“ parc. č. XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 277 m², zapísané na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Banská Štiavnica, katastrálnym odborom pre okres Banská Štiavnica, obec Štiavnické Bane, katastrálne územie Štiavnické Bane, vo veľkosti podielu 1/1, a to previesť vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam darovaním, scudzením tretej osobe, ich zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo zaťažiť uvedené nehnuteľnosti záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby, alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby, vložiť ich do majetku obchodnej spoločnosti alebo družstva, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobcovia sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podaného počas sporu o neplatnosť darovacej zmluvy (ďalej aj „Zmluva“) a určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, domáhali, aby súd zakázal žalovanej nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami, a to previesť vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam darovaním, scudzením tretej osobe, ich zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo zaťažiť uvedené nehnuteľnosti záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby, alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby, vložiť ich do majetku obchodnej spoločnosti alebo družstva, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili tým, že pri uzatváraní Zmluvy boli žalovanou uvedení do omylu, v dôsledku čoho pri darovaní predmetných nehnuteľností došlo k nezhode ich vôle s prejavom vôle, pretože vôľou žalobcov bolo darovať žalovanej predmetné nehnuteľnosti za predpokladu zriadenia vecného bremena doživotného užívania predmetných nehnuteľností v prospech žalobcov, ich dcéry S. A. a jej detí, avšak táto vôľa žalobcov nebola rešpektovaná a nebola obsiahnutá v Zmluve ako jej podstatná

náležitost'. Poukázali na skutkové okolnosti, dôkazné prostriedky a právne zdôvodnenie uplatňovaného nároku uvádzané v žalobe. Dôležité a rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov mali spočívať v tom, že žalovaná v období nasledujúcom po podpise Zmluvy bránila žalobcom a ich dcére S. A. vo vstupe na predmetné nehnuteľnosti, vymenila zámky na vstupných dverách a kľúče žalobcom, prípadne ich dcére S. neposkytla. Až na základe týchto krokov žalobcovia zistili, že pri uzatváraní Zmluvy boli zo strany žalovanej úmyselne uvedení do omylu. Po podaní žaloby žalovaná pristúpila k neopodstatneným krokom preverovania a zisťovania hodnovernosti vlastnoručného podpisu žalobcu 1/ na splnomocnení na zastupovanie v spore prostredníctvom notárskeho úradu, pričom sa zároveň vyhýbala akejkolvek komunikácii so žalobcami. Uvedený postoj a postup žalovanej vyvoláva u žalobcov dôvodnú obavu, že žalovaná pristúpi k ďalšiemu úmyselnému konaniu a to scudzeniu alebo zaťažaniu predmetných nehnuteľností, ktorým by mohla zmariť prebiehajúce súdne konanie a vytvoriť nezvratný stav, ktorý by viedol k neodstrániteľným následkom. Pri takomto stave podľa žalobcov existuje naliehavá a nevyhnutná potreba úpravy pomerov a vzťahov strán sporu nariadením neodkladného opatrenia, ktorým zakáže žalovanej nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami. Prípadný prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam tretej osobe alebo ich zaťaženie právom tretích osôb by bolo konaním spôsobilým vytvoriť nezvratný stav, s následkami spôsobujúcimi ďalšie zhoršenie právneho postavenia žalobcov a zmarenie súdneho konania. Žalobcovia ďalej uviedli, že nariadením neodkladného opatrenia možno objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa domáhajú - princíp efektívnosti. Právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia žalovanú neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah - princíp proporcionality. Neodkladným opatrením, ktoré má dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav a v rozsahu, v akom ho žalobcovia navrhovali, je opodstatnené aj pokiaľ ešte nebol uskutočnený priamy pokus o prevod predmetných nehnuteľností zo strany žalovanej. Potreba neodkladnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia podľa návrhu žalobcov bola osvedčená, keďže nie je namieste, aby sa čakalo na konkrétny a bezprostredný úkon žalovanej súvisiaci s nehnuteľnosťami, to znamená čakať, kým urobí úkon súvisiaci s prevodom nehnuteľností do vlastníckeho práva tretej osoby, prípadne ich zaťaží právom tretích osôb. Nariadením neodkladného opatrenia sa vytvorí právna stabilita postavenia tak žalobcov, ako aj žalovanej.

3. Po uvedení zákonných ustanovení § 324 ods. 1, § 324 ods. 3, § 325 ods. 1, 2 písm. c), d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 332 CSP, § 333, § 334, § 337 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), okresný súd dospel k záveru o dôvodnosti podaného návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia. Uviedol, že žalobcovia sa v konaní vo veci samej domáhajú, aby súd vyslovil neplatnosť Zmluvy, ktorú uzatvorili so žalovanou dňa 19. 06. 2019. Predmetom Zmluvy bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným vo výroku uznesenia. Poukázal má na priamu väzbu neodkladného opatrenia na konanie vo veci samej. Vzhľadom ku charakteru daného rozhodnutia, okresnému súdu neprináležalo posudzovať, do akej miery môžu byť žalobcovia vo veci samej úspešní, pričom neodkladné opatrenie má cieľ, aby do vyriešenia sporu vo veci samej sa žalovaná zdržala nakladania so spornými nehnuteľnosťami. Konštatoval existenciu skutkového i právneho dôvodu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom jeho rozsah je primeraný sledovanému legitímnemu účelu a bol konkretizovaný tak, aby bolo absolútne zrejmé, ktorého oprávnenia sa má povinný subjekt, t. j. žalovaná dočasne (do doby právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej) zdržať. Mal za to, že žalovanej žiadna ujma nevznikne, pretože jej súčasný právny vzťah sa k predmetným nehnuteľnostiam nezmení, avšak bude len dočasne pozastavené právo žalovanej nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami - zákaz prevodu vlastníckeho práva (scudzovania), zákaz zaťaženia, založenia, zriadenia práv v prospech tretej osoby a žalobcom bude poskytnutá právna ochrana do doby, pokiaľ sa vyrieši spor vo veci samej. Poukázal na reálnu hrozbu žalobcov, spočívajúcu v tom, že by žalovaná nehnuteľnosti mohla scudziť alebo zaťažiť záložným právom/zabezpečovacím prevodom práva skôr, ako sa vo veci samej uskutoční súdna kontrola platnosti, resp. neplatnosti Zmluvy.

4. O trovách prvoinštančného konania okresný súd nerozhodoval, pretože žalobcovia podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia počas sporu o určenie neplatnosti Zmluvy a určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam t. j. podali žalobu vo veci samej, a preto o nároku na náhradu trov konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí.

5. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie a žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

6. V odvolaní namietala nespĺnenie procesných podmienok, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Podľa žalovanej neodkladné opatrenie nemalo byť nariadené, nakoľko žalobcovia neosvedčili existenciu potreby neodkladnej úpravy pomerov a neuviedli žiadne také skutočnosti, ktorými by hodnoverne osvedčili dôvodnosť ich nároku v konaní. Aj samotná žaloba je ako celok nedôvodná, preto aj dokazovanie na jej obsah v návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia postráda nevyhnutný atribút hodnovernej dôvodnosti. S odôvodnením návrhu žalobcov nesúhlasila, jeho obsah nepokladala za spôsobilý osvedčiť akúkoľvek dôvodnú obavu, naliehavosť a nevyhnutnosť úpravy pomerov alebo pravdepodobnosť nároku žalobcov. Skutočnosti uvádzané žalobcami zostali výhradne v rovine subjektívnych tvrdení, ktoré neboli okresnému súdu nijakým spôsobom objektivizované alebo hodnoverne preukázané. Popierala tvrdenia žalobcov, že po podpise Zmluvy im alebo ich dcére (svojej sestre S. A.) bránila vo vstupe na predmetné nehnuteľnosti. Poukázala na svoje vyjadrenie k žalobe, v ktorom uviedla, že o návštevu nehnuteľností ju žalobcovia nikdy nepožiadali a bola s nimi v neustálom telefonickom kontakte aj niekoľkokrát denne. Sestre umožnila užívať nehnuteľnosti, čo vedľa dosvedčiť viacerí svedkovia, navyše disponuje jej zrozumiteľným vyjadrením vôle, že predmetné nehnuteľnosti užívať nebude, čo vzala na vedomie. Práve navrhovaná svedkyňa S. Güttlerová zrejme využívala osobu žalobkyne 2/ v elektronickej komunikácii na vyvolanie zdania, že jej bráni vo vstupe na nehnuteľnosti. Uvedené sa týkalo e-mailovej komunikácie zo dňa 01. 03. 2020, kedy jej svedkyňa oznámila, že údajne bude so žalobkyňou 2/ od 06. 03. 2020 počas týždňa užívať predmetné nehnuteľnosti, ktorá návšteva fakticky nemohla byť zo strany žalobkyne 2/ zrealizovaná, pretože ona s ňou riešila opatrovateľskú službu pre žalobcu 1/ v mesiaci marec a spoločne dospeli k záveru, že na čas nevyhnutný počas trvania mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením COVID - 19, opatrovateľskú službu pozastavia a ona bude uhrádzať len udržiavací poplatok s tým, že sa o žalobcu 1/ bude počas uvedenej doby osobne starať žalobkyňa 2/. Ďalej popierala neopodstatnené preverovanie hodnovernosti podpisu žalobcu 1/ na splnomocnení pre právneho zástupcu. Po doručení žaloby kontaktovala žalobcov kvôli neuveriteľnému obsahu žaloby. Žalobcovia jej pri osobnej návšteve obaja ústne potvrdili, že nepodpísali splnomocnenie. Uvedené skutočnosti potvrdila v telefonickom rozhovore niekoľkokrát aj žalobkyňa 2/. Z dôvodu dôvodného podozrenia, kontaktovala notára za účelom preverenia uvedenej skutočnosti s tým, že žalobca 1/ napriek obsahu jeho predošlých vyjadrení, tieto pred notárom poprel. Preto je presvedčená, že žalobcovia konali pod nátlakom, resp. na základe inštrukcií tretej osoby. Popierala, že sa po doručení žaloby vyhýbala komunikácii so žalobcami, pretože jej postoj k žalobcom (jej rodičom) sa nijako nezmenil, a to ani po darovaní predmetných nehnuteľností, nakoľko s nimi neustále komunikuje v takej miere a frekvencii, ako tomu bolo pred podpisom Zmluvy, resp. pred doručení žaloby. Naďalej sa zaujíma o ich potreby a zdravotný stav, preto boli tvrdenia žalobcov pre ňu zarážajúce a neverila, že za obsahom žaloby skutočne stoja žalobcovia. Tvrдила, že s nehnuteľnosťami nemala a nemá záujem nakladať žiadnym zo spôsobov, ktoré jej boli neodkladným opatrením zakázané. O nehnuteľnosti sa starala, aj naďalej stará, preto nie je v jej záujme, aby ich prevádzkala na tretiu osobu. Taktiež nemá záujem mariť priebeh a výsledok súdneho konania, pričom bude legitímnymi prostriedkami uplatňovať a chrániť svoje práva. Poukázala na nespĺnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, preto mal okresný súd predmetný návrh odmietnuť, z dôvodu absencie predpísaných náležitostí alebo zamietnuť pre neexistenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov.

7. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. Poukázali na obsah žaloby, ktorého zdôvodnenia sa pridŕžovali, ako na obsah a právne zdôvodnenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa nich bola daná potreba neodkladnej úpravy pomerov. Napriek tomu, že okresný súd rozhodol v čase, keď ešte nebol uskutočnený priamy pokus o prevod nehnuteľností zo strany žalovanej, uvedené vytvára medzi sporovými stranami právnu stabilitu bez toho, aby zasahoval do výkonu práv žalovanej v prípade, ak žalovaná nemá v úmysle nakladať s nehnuteľnosťami uvedeným spôsobom. V danej veci existoval skutkový a právny dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého rozsah je primeraný sledovanému legitímnemu účelu a žalovanej nevznikne žiadna ujma, keď jej súčasný právny vzťah k nehnuteľnostiam sa nezmení. Len dočasne bude žalovanej pozastavené právo s nehnuteľnosťami nakladať a im bude poskytnutá právna ochrana do doby vyriešenia sporu vo veci samej, pretože reálne stále hrozí, že by žalovaná nehnuteľnosti mohla scudzit' alebo zaťažiť záložným právom. Tvrdenia žalovanej, že ju o návštevu nehnuteľností nepožiadali, sú založené na jej fabulácii, pretože nemali potrebu ju výslovne a osobitne žiadať o žiadnu návštevu, keďže boli presvedčení, že ich užívacie právo k nehnuteľnostiam je nesporné a bolo dohodnuté vecné bremeno doživotného užívania nehnuteľností. Momentálne z dôvodu zdravotného stavu najmä žalobcu 1/ sú značne obmedzení v mobilite, a tým aj

v možnosti pravidelne nehnuteľnosti užívať, čo nedáva žalovanej dôvod na postoj v bránení im vstupu na nehnuteľnosti. Za nepravdivé považovali tvrdenia žalovanej o tom, že ju pri osobnej návšteve utvrdili o nepodpísaní splnomocnenia na zastupovanie v predmetnom spore, čo preukazuje notárska zápisnica vyhotovená na podnet žalovanej. Žalovaná zámerne osočuje svoju sestru S. A. a seba označuje za maximálne starostlivú, či spravodlivú dcéru, čo vnímajú ako jej snahu vyvolať dojem neopodstatnenosti nároku.

8. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov zotrvala na nedôvodnosti neodkladného opatrenia, ako aj celej žaloby, poukazujúc na vyjadrenie žalobcov, v ktorom uvádzali nesúhlas s dôvodmi odvolania iba žalobkyňou 2/. Preto jej nebolo zrejmé, či ide o chybu v písaní alebo žalobca 1/ sa vyjadrenia nesúhlasu s dôvodmi odvolania zámerne zdržal, prípadne, či bol s dôvodmi odvolania stotožnený. Naďalej popierala, že by malo byť zriadené vecné bremeno v prospech žalobcov ako osobitne dohadované, či požadované s tým, že iba z vlastnej iniciatívy poskytla žalobcom vyhlásenie, že im umožní nehnuteľnosti doživotne užívať a nebude si v rámci dedičstva po nich uplatňovať žiadne nároky. Skutočnosť, že ju žalobcovia o návštevu nehnuteľnosti nikdy nepožiadali nie je jej fabuláciou, ale preukázateľná skutočnosť. Rovnako je faktom, že žalobcovia nehnuteľnosti počas dlhého obdobia reálne ani nenavštevovali, čo nebolo iba z dôvodu ich aktuálne obmedzenej mobility. Žiadny problém s návštevami žalobcov nikdy v minulosti a ani v súčasnosti nemala, je s nimi v neustálom dennom, telefonickom kontakte a za prirodzené považovala, že by jej žalobcovia vôľu navštíviť nehnuteľnosti vopred oznámili, aby im mohla byť nápomocná. Pokiaľ v e-mailovej komunikácii sestry S. sa objavili obvinenia voči nej v súvislosti s bránením v užívaní nehnuteľností, tak uvedené požiadavky boli smerované v čase dlhodobo plánovanej výmeny výhrevných telies, resp. maľovania izieb, čo nemožno považovať za bránenie vo vstupe, ale objektívnu potrebu vykonania údržby nehnuteľností, ktorú nikto okrem nej a jej manžela nevykonával. V e-mailovej komunikácii bola ona osočovaná a obviňovaná, pričom z jej strany nemožno považovať za osočovanie uvádzanie vecných a faktických argumentov, ktoré preukazovala dôkazmi. Žalobcovia by sa nikdy nepodpísali pod žiadne z ich doteraz doručených vyjadrení, pretože by si sama o sebe nedovolila tvrdiť, že je maximálne starostlivá a spravodlivá dcéra.

9. Žalobcovia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej poukázali na hodnovernosť ich vlastnoručných podpisov na splnomocnení udelenom právnomu zástupcovi na zastupovanie v spore, čo bolo preukázané notárskou zápisnicou a popierali tvrdenia žalovanej, že nikdy nespomínali požiadavku zriadenia vecného bremena doživotného užívania nehnuteľností. Poukázali na e-mailovú správu zo dňa 13. 02. 2020 adresovanú žalovanou jej sestre, z ktorej u vyplývalo, aby si pobalila všetky hnuťelné veci, pretože ide dom predať a ďalší týždeň vymieňa zámky. Rovnako považovali za fabulované tvrdenia žalovanej o starostlivosti, financovaní a hmotného zabezpečenia rodinného majetku či podnikania žalobkyne 2/, resp. dcéry S., ktoré vyvodila z nezákonným spôsobom získaných účtovných dokladov s vecou nesúvisiacich. Žalovaná vyvodzovala skutočnosti z neprípustných dôkazov, ktoré nemôže súd v konaní vykonať a na ne prihliadať. Vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej bolo podané nimi oboma, teda sa s ním obaja stotožnili. V ďalšom poukázali na skutkovú a právnu argumentáciu uvádzanú v žalobe, v replike, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a uznesenie prvoinštančného súdu o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zrušenie.

11. Podľa ustanovenia § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. c) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

13. Neodkladným opatrením môže súd strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami [§ 325 ods. 2 písm. c) CSP], niečo vykonala, niečo sa zdržala, alebo niečo znášala [§ 325 ods. 2 písm. d) CSP].

14. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je bezodkladne upraviť pomery strán, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP), pričom nárok (prípadne právo) nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností preukazujúcich nutnosť (naliehavosť) bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku, alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami.

15. Neodkladné opatrenia rozhodnutia predstavujú rozhodnutia, trvanie ktorých je obmedzené a môžu byť kedykoľvek na návrh zrušené (zhodne judikatúra Ústavného súdu SR, č. k. IV. ÚS 46/2013). Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2M Cdo/3/2010 z 29. 07.2010).

16. Odvolací súd súčasne zdôrazňuje, že dokazovanie v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, t. j. pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Hodnoverné osvedčovanie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže navrhovateľ návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dosiahnuť najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie. Bez osvedčenia dôvodnosti chráneného nároku neprichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy. Relevantné skutkové tvrdenia je navrhovateľ povinný osvedčiť, pretože osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

17. Pre rozhodnutie súdu o nariadení neodkladného opatrenia je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdom prvej inštancie. Stavom v čase rozhodovania je skutkový a právny stav veci, v ktorej sa má rozhodovať o návrhu na neodkladné opatrenie. Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí jeho návrhu. Preto sa súd vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že v tomto prípade sa jedná o neodkladné opatrenie, ktorého nariadenia sa domáhali žalobcovia 1/ a 2/ počas sporu (konania) o určenie vlastníckeho práva a neplatnosť darovacej zmluvy.

19. V posudzovanej veci odvolací súd v prvom rade skúmal dôvodnosť (skutkový a právny základ) predmetného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že účelom návrhu žalobcov 1/, 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia bolo zachovanie existujúceho faktického a právneho stavu vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Banská Štiavnica, katastrálnym odborom pre okres Banská Štiavnica, obec Štiavnické Bane, katastrálne územie Štiavnické Bane.

21. Pokiaľ ide o dôvod žalobcov pre nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúci v obave, že žalovaná scudzí, zaťaží či inak bude nakladať s nehnuteľnosťami, ktoré boli predmetom Zmluvy a jej platnosť spochybňujú, odvolací súd uvádza, že eventualitu takéhoto konania žalobcovia neosvedčili a netvrdili. Ide len o ich ničím nepreukázanú obavu, keď dokonca uviedli, že žalovaná sa doposiaľ o žiadny úkon súvisiaci s prevodom sporných nehnuteľností nepokúsila. Skutočnosť, že podľa tvrdení žalobcov žalovaná vymenila zámky na vstupných dverách, neposkytla im ani ich dcére S. kľúče a následne zistili, že pristúpila k neopodstatneným krokom ohľadne preverovania a zisťovania hodnovernosti vlastnoručného podpisu žalobcu 1/ na splnomocnení na zastupovanie v spore, vyhýbanie sa akejkoľvek komunikácii zo strany žalovanej, nemôže už žalobcov vzbudzovať dôvodnú obavu, že žalovaná uskutoční úkony k scudzeniu alebo zaťaženiu sporných nehnuteľností.

22. Pokiaľ ide o postoj žalovanej v súvislosti s jej rozhodovaním o vstupe do predmetných nehnuteľností odvolací súd dodáva, že žalovaná ako vlastníčka nehnuteľností má právo rozhodovania komu a či vôbec umožní vstup na jej nehnuteľnosti. Navyše z e-mailovej komunikácie predloženej stranami sporu, a ktorá je obsahom spisu, uvedený postoj zo strany žalovanej jednoznačne nevyplýva.

23. Žalobcovia v návrhu neuviedli žiadne konkrétne okolnosti, z ktorých by dôvodne vyplývala obava zo zhoršenia ich právnej pozície. Je pravdou, že nariadením neodkladného opatrenia sa má zabezpečiť právna stabilita postavenia strán sporu, avšak dôvodom tohto dočasného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov, ktorú žalobcovia neosvedčili. To, že sa podľa žalobcov neodkladným opatrením neprímeraným spôsobom nezasiahne do výkonu práv žalovanej, taktiež nemôže byť dôvodom pre jeho nariadenie.

24. Po oboznámení sa s prejednávanou vecou odvolací súd konštatuje, že žalobcovia neuviedli a neosvedčili skutočnosti odôvodňujúce záver neodkladným opatrením zakázať žalovanej previesť, zaťažiť akýmkoľvek žalovanej nakladať so spornými nehnuteľnosťami a to previesť vlastnícke právo darovaním, scudzením tretej osobe, ich zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo zaťažiť ich záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby, alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby, vložiť ich do majetku obchodnej spoločnosti alebo družstva.

25. Podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančný súd v prejednávanej veci nesprávne vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože nebola osvedčená bezodkladná potreba úpravy pomerov medzi stranami sporu vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu.

26. Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že v danej veci neexistuje skutkový i právny dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, preto odvolací súd uznesenie prvoinštančného súdu podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

27. Odvolací súd dodáva, že obava žalobcov z nakladania zo strany žalovanej so spornou nehnuteľnosťou môže byť odvrátená vykonaním poznámky o prebiehajúcom konaní o určenie vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností na ich návrh, ktorá im poskytne dostatočnú ochranu, nakoľko sa domáhajú určenia vlastníckeho práva.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).